

Sygn. akt III AUz 407/19

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Alicja Kolonko (spr.)

SSA Lena Jachimowska

SSO del. Beata Torbus

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania A. M. (A. M.)

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

o wysokość emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej

w związku z zażaleniem A. M.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 9 lipca 2019 r., sygn. akt XI U 1377/19

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie.

/-/ SSA L.Jachimowska /-/SSA A.Kolonko /-/ SSO del. B.Torbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUz 407/19

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 lipca 2019 r., sygn. akt XI U 1377/19 Sąd Okręgowy w Katowicach zawiesił postępowanie na mocy art. 177 § 1 pkt. 3¹ kpc, podając, że przed Trybunałem Konstytucyjnym zawisła sprawa o sygn. akt P 4/18, wszczęta na wniosek Sądu Okręgowego w Warszawie, o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej znowelizowanych postanowień ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016r., poz. 708 ze zm.).

W zażaleniu z dnia 29 lipca 2019 r., ubezpieczony zarzucił powyższemu postanowieniu naruszenie przepisów postępowania – art. 177 § 1 pkt. 3¹ kpc – przez jego niewłaściwe zastosowanie oraz przepisów postępowania – art. 328 § 2 kpc w zw. z art. 361 kpc – przez niewłaściwe zastosowanie wyrażające się w uzasadnieniu postanowienia w sposób utrudniający kontrolę odwoławczą.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Zgodnie z dyspozycją art. 177 § 1 pkt 3¹ kpc, Sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku postępowania toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym albo Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Przepis ten został wprowadzony ustawą z 10 lipca 2015r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015r. poz. 1311) i z mocy art. 21 ust. 2 tej ustawy obowiązuje od dnia jej wejścia w życie, tj. 8 września 2016 r.

Zawieszenie postępowania, o jakim mowa w tym przepisie ma charakter fakultatywny, co oznacza, że może mieć miejsce, o ile sąd w okolicznościach konkretnej sprawy uzna to za celowe. Taka sytuacja może mieć miejsce, gdy sąd orzekający ma wątpliwości co do zgodności z Konstytucją normy prawnej stanowiącej podstawę rozstrzygnięcia i sam wystąpił w tej sprawie do Trybunału Konstytucyjnego lub uczynił to inny sąd.

Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie sygn. XIII 1 U 326/18 zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym dotyczącym zagadnienia:

– czy art. 15c, art. 22a oraz art. 13 ust. 1 lit. lc w związku z art. 13b ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biuro Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (tekst jednolity z dnia 6 maja 2016 r. - Dz.U. z 2016r. poz. 708 ze zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 1 ustawy z 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 2270) w związku z art. 2 ustawy z 16 grudnia 2016 r. są zgodne z art. 2, art. 30, art. 32 ust. 1 i ust. 2, art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP – z uwagi na ukształtowanie regulacji ustawowej w sposób ograniczający wysokość emerytury i renty mimo odpowiedniego okresu służby, w zakresie w jakim dokonano tą regulacją, naruszenia zasady ochrony praw nabytych, zaufania obywatela do państwa prawa i stanowionego przez niego prawa, oraz niedziałania prawa wstecz, powodującego nierówne traktowanie części funkcjonariuszy w odniesieniu do tych, którzy rozpoczęli służbę po dniu 11 września 1989 roku, skutkując ich dyskryminacją;

– art. 1 i 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 2270) są zgodne z art. 2, art. 7, art. 95 ust. 1, art. 96 ust. 1, art. 104, art. 106, art. 109 ust. 1, art. 119, art. 120, art. 61 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP, z uwagi na sposób i tryb uchwalenia zaskarżonych przepisów oraz wątpliwości, czy spełnione zostały merytoryczne przesłanki do ich uchwalenia.

Trybunał Konstytucyjny nie rozstrzygnął dotychczas tego pytania. Niemniej zgodnie z dyspozycją z art. 8 Ustawy Zasadniczej, Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej, a jej przepisy stosuje się bezpośrednio. Niewątpliwie adresatem tej normy są przede wszystkim sądy sprawujące wymiar sprawiedliwości (art. 175 ust. 1), a sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom (art. 178 ust. 1). Również art. 193 Ustawy Zasadniczej nie nakłada na sąd obowiązku zwracania się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, jeżeli od odpowiedzi na pytanie zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem.

Stosowanie Konstytucji nie jest zastrzeżone wyłącznie dla Trybunału Konstytucyjnego (art. 188 ust. 1), należy również do sądów, zarówno w przypadku zaistnienia luki w prawie, jak i wówczas, gdy sąd dojdzie do przekonania, że

przepis ustawy jest niezgodny z Konstytucją i nie powinien być zastosowany w konkretnej sprawie (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2017r., I UK 325/16, LEX nr 2389585).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, w niniejszej sprawie nie chodzi o przeprowadzanie przez sąd powszechny, niejako w zastępstwie Trybunału Konstytucyjnego, oceny konstytucyjności przepisów ustawowych, lecz o ewentualną „odmowę zastosowania” przepisów, które są niezgodne (zwłaszcza w sposób oczywisty) z przepisami (wzorcami) Konstytucji RP (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1998 r., I PKN 90/98; z dnia 19 kwietnia 2000 r., II CKN 272/00, z dnia 29 sierpnia 2001 r., III RN 189/00 oraz uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2001 r., III ZP 12/01). W żaden sposób nie narusza to kompetencji właściwej dla Trybunału Konstytucyjnego, gdyż formalnie przepis ten w dalszym ciągu pozostaje w systemie prawnym i może być stosowany przez inne sądy orzekające w takich samych sprawach.

Z uwagi na bezpieczeństwo obrotu prawnego kształtowanego również przez indywidualne akty stosowania prawa – jakimi są orzeczenia sądowe – odmowa zastosowania przepisu ustawy może nastąpić wyłącznie w wypadku, gdy sąd rozpoznający sprawę nie ma wątpliwości co do niezgodności tego przepisu z Konstytucją, a sprzeczność ma charakter oczywisty, inaczej mówiąc, gdy zachodzi sytuacja oczywistej niekonstytucyjności przepisu, na co powołuje się skarżący.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zgodnie z dyspozycją art. 177 § 1 pkt 3¹ kpc, Sąd nie ma obowiązku czekać na rozstrzygnięcie danej kwestii przez Trybunał Konstytucyjny tym bardziej, że zawieszenie postępowania – pozostawanie sprawy w stanie spoczynania – jest wyjątkiem od ogólnego obowiązku sprawnego działania każdej instytucji publicznej, przewidzianego we wstępie do Konstytucji oraz szczególnego obowiązku rozpoznawania spraw sądowych bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 45 Konstytucji RP).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 386 § 4 kpc w związku z art. 397 § 1 i 2 zd. 1 kpc orzekł jak w dyspozytywnej części postanowienia.

/-/ SSA L.Jachimowska /-/SSA A.Kolonko /-/ SSO del. B.Torbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia